

نوزاد پروانه مونارک هدف دیگری دارد

واحد لطفی

دبیر زیست‌شناسی سروآباد
Vahed.lotfi@hotmail.com

و دریچه ورود دانش آموزان به دنیای زیست‌شناسی است. هدف اصلی این صفحه از کتاب، اشاره به رفتار مهاجرت به عنوان یکی از شگفتی‌های دنیای زنده است. همچنین، به مواردی مرتبط با زیست‌شناسی مانند خوردن، پرواز کردن، یاخته‌های عصبی و ... اشاره کلی دارد. در سایر فصل‌ها هم قبل از شروع گفتار اول، مطلبی مرتبط با فصل، برای ایجاد انگیزه و اشتیاق برای دانش آموزان نوشته شده است؛ مانند قلب مصنوعی در ابتدای فصل چهارم زیست‌شناسی پایه دهم یا نوار مغزی در ابتدای فصل اول زیست‌شناسی پایه یازدهم و موارد مشابه دیگر.

توجه به جزئیات در زیست‌شناسی لازم است اما هنگامی که اصل و شیرازه مطلب آموخته شده باشد. در غیر این صورت کمکی به یادگیری نخواهد کرد. بیمان اطلاعاتی دانش آموزان باعث انبیه‌های از اطلاعات در ذهن آن‌ها خواهد شد. انبیه اطلاعات، بدون قرار گرفتن در چارچوبی کلی و معنادار، هرگز مفید نخواهد بود و کارایی نخواهد داشت. اصل را فدای فرع نکنیم و با اهمیت دادن زیاد به موضوعات جانبی باعث فاصله گرفتن دانش آموزان از اهداف آموزشی کتاب درسی نشویم و سعی کنیم تمهیل گر فرایند یادگیری باشیم.

کلیدواژه‌ها: پروانه مونارک، کتاب کمک آموزشی.

مدتی پیش، تعدادی از کتاب‌های کمک آموزشی انتشارات مختلف را ورق می‌زدم. به موارد جدیدی در مورد نوزاد پروانه مونارک برخورد کردم. نوشته بود: «دقت کنید! نوزاد پروانه مونارک سفیدرنگ است و نوارهای سطح بدنش زرد و مشکی هستند و ضخامت این نوارها یکسان نیست! توجه کنید که نوزاد پروانه مونارک دارای شش شاخک است که طول شاخک‌ها متفاوت است! نوزاد پروانه مونارک از گیاهی دولپهای تغذیه می‌کند و ...».

نمی‌دانم هدف این کتاب‌ها از مطرح کردن این موضوعات چیست و این مطالب چه ارتباطی با اهداف آموزشی فصل اول از کتاب زیست‌شناسی ۱ دارد؛ اما بعید می‌دانم هدف مؤلف از گذاشتن این تصویر هیچ‌کدام از موارد فوق باشد. در کتاب‌های مرجع و شناخته شده زیست‌شناسی، همچون بیولوژی سولومون و بیولوژی کمپبل، در ابتدای هر فصل، موضوعی جذاب و مرتبط با فصل، برای برقراری رابطه صحیح خواننده با موضوع فصل گنجانده شده است. تصویر نوزاد پروانه مونارک در صفحه اول کتاب زیست‌شناسی پایه دهم، اولین تصویر از اولین کتاب زیست‌شناسی متوسطه دوم

هدف اصلی صفحه اول کتاب
درسی زیست‌شناسی پایه
دهم اشاره به رفتار مهاجرتی
به عنوان یکی از شگفتی‌های
دنیای زنده است